Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік медицина университеті

СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

Мамандығы:Жалпы медицина
Кафедра:Морфология және физиология
Дисциплина:Қалыпты анатомия
Курс: 2
Тақырыбы:Лимфа ағысын анықтайтын факторлар.Лимфа жүйесін зерттеудің заманауи әдістері
Орындалу түрі:Презентация

Орындаған:Серікова Жұлдыз
Тексерген: Сапаргалиева Ә.А
Группа: 214 А

Ақтөбе,2018 жыл

ЖОСПАРЫ:

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

- *Лимфа жүйесінің физиологиясы*
- *Лимфа ағысы және оның реттелуі*
- *Лимфа түйіндерінің УДЗ зерттеуі*
- *Лимфография*

III.Қорытынды

IV.Пайдаланылған әдебиеттер

V.Бағалау критерийі

www.fppt.info

Кіріспе

Лимфа жүйесі(systema lumphaticum) **- жүрек-қан тамырлар жүйесінің бір бөлігі. Лимфа жүйесі арқылы ұлпалардан қантамырларға су, нәруыз, май, зат алмасу өнімдері қайта өтеді. Бұл жүйемен мөлдір, түссіз сұйықтық - лимфа ағады.**

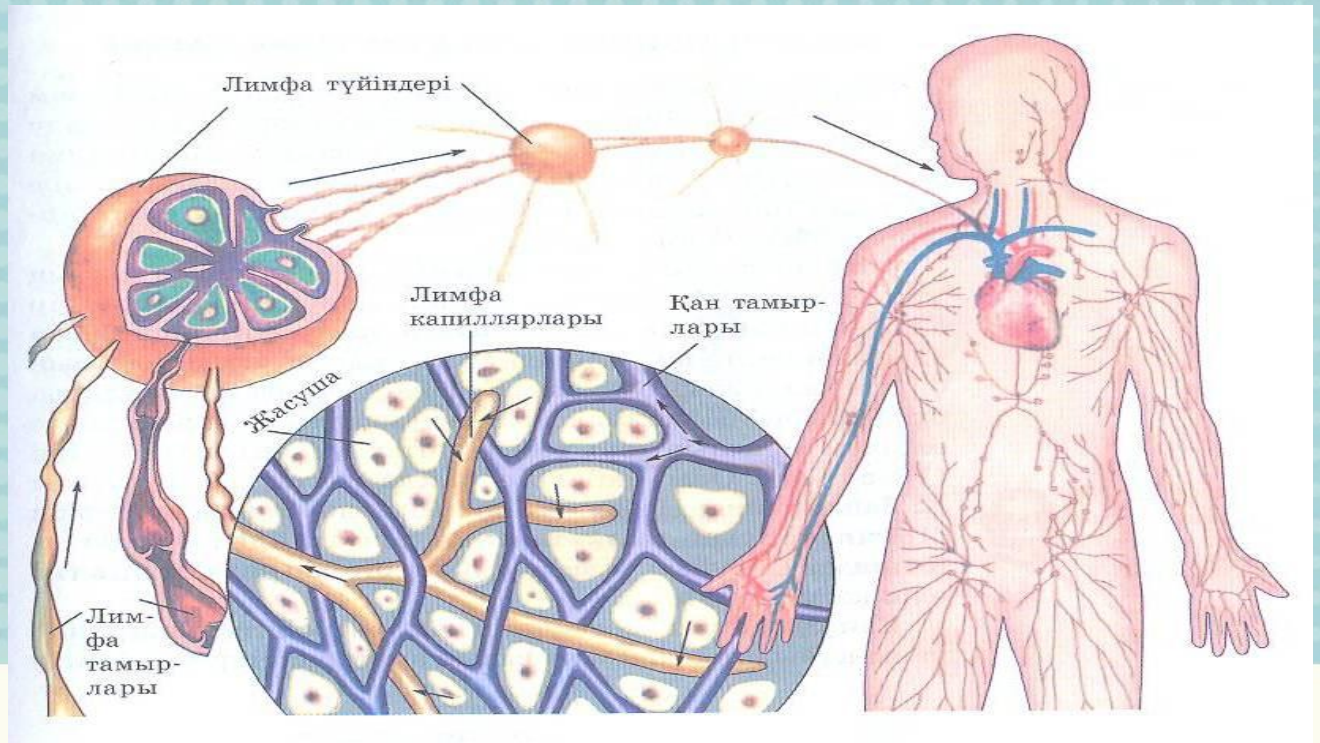

www.fppt.info

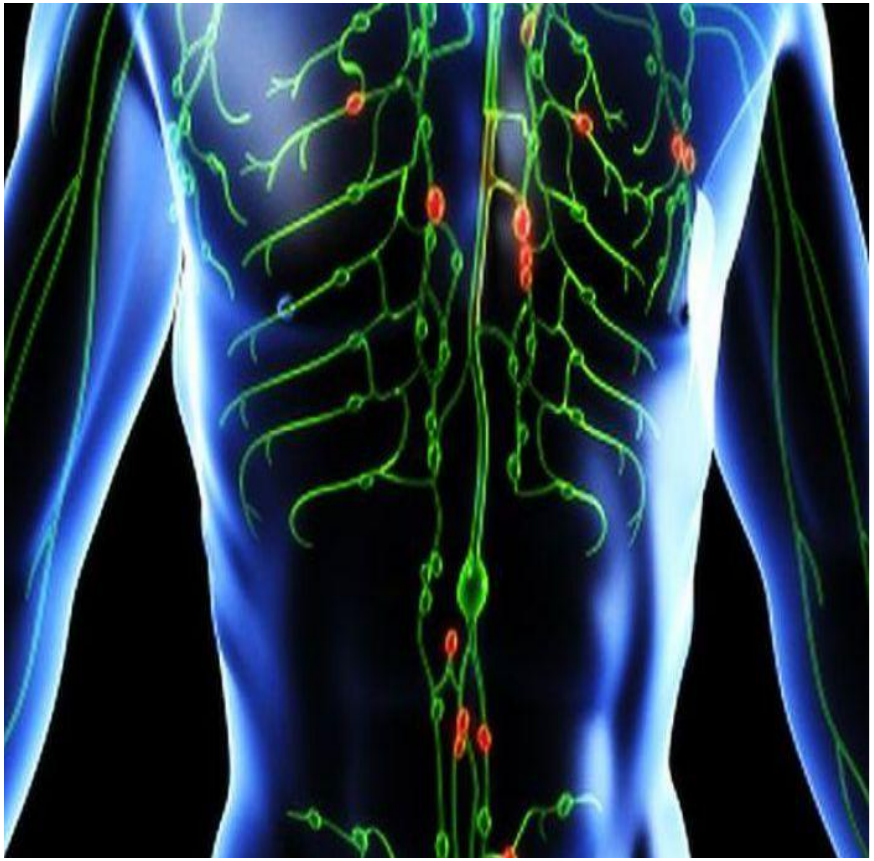

Лимфа (латынша «lympha » - таза су, ылғал) - адамның лимфа тамырлары мен лимфа түйіндерінде болатын сұйық дәнекер ұлпа немесе сарғылт түсті мөлдір сұйықтық. Лимфа - ағзаның ішкі ортасы, ұлпа сұйықтығынан түзіледі. Тұз құрамы жағынан қан сарысуына ұқсас. Лимфаның химиялық құрамы: 95% су, 1-2% нәруыз; 0,1% глюкоза; 0,9% минералды тұздар.

www.fppt.info

Атеросклероз кезінде жиі жағдайда лимфа ағысының бұзылуы байқалатыны, ал, лимфа түйіндері бұл кезде майтәрізді заттар, әсіресе, холестеринмен сіңірілетіні туралы деректер бар. Мамандар лимфа ағысын реттеу үшін лимфогенді және лимфаны реттеуші препараттарды пайдалануға талпынып көрді. Лимфа ағысының ұлғаюы барысында майлар лимфа түйіндерінен ағып кетеді екен. Бірақ, оның қандағы деңгейі де жоғарыламаған.

www.fppt.info

www.fppt.info

Аздаған мөлшерде май алмасуды қалпына келтіруге де мүмкіндік туды. Бұл жай май мен холестериннен ұлпалардың механикалық шайылуы ғана жүрмейтінін, дәлірек, май алмасуды реттейтін терең механизмдер де іске қосылады деп болжауға мүмкіндік береді. Зерттеушілер бұл механизмдерді егжей-тегжейін анықтап, оларға бағытты түрде әсер етуді үйренуге талпынуда.

www.fppt.info

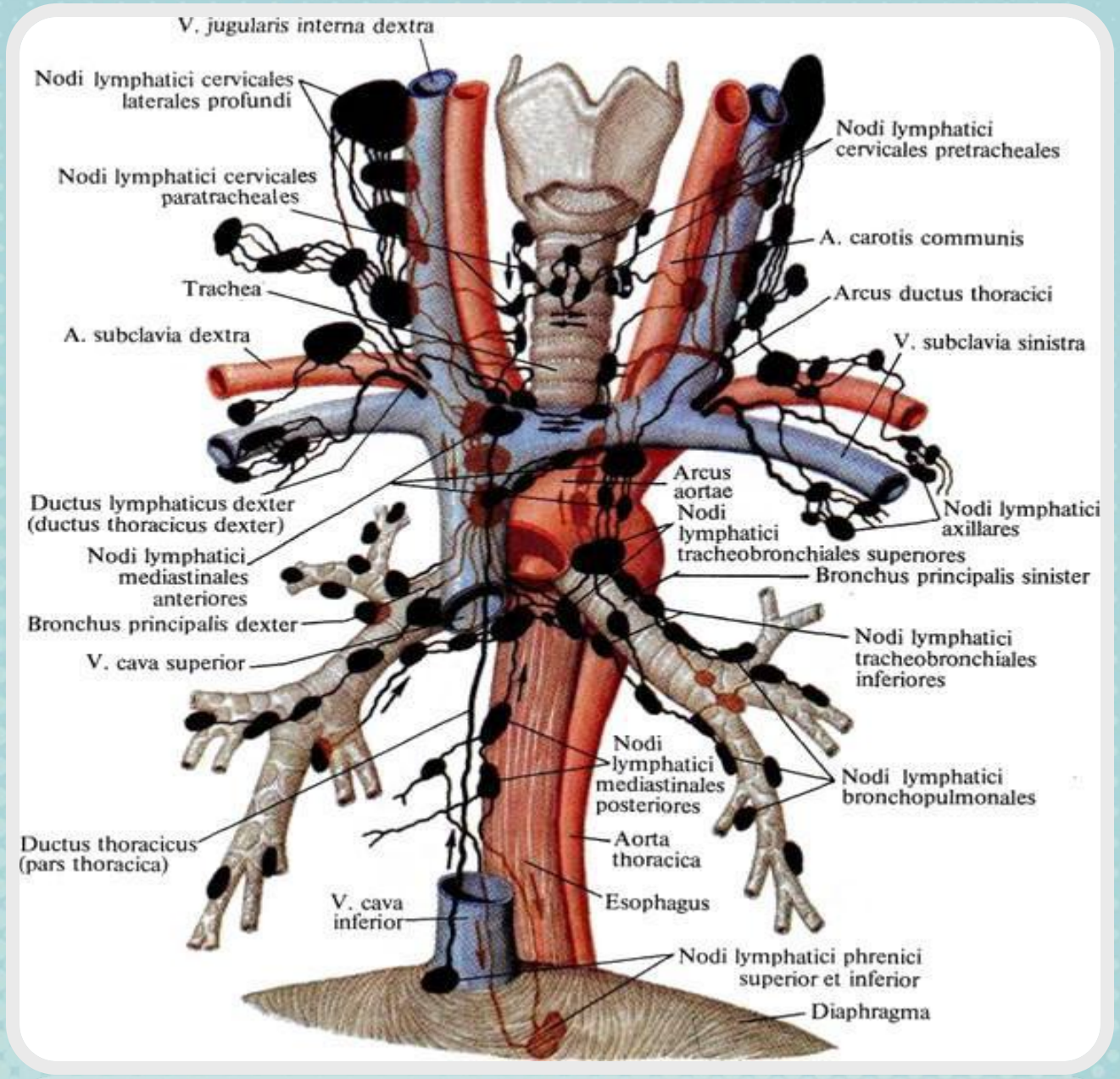

www.fppt.info

Лимфа ағысының маңызы - мүшелердің жасушааралық кеңістігінен қанайналым жүйесіне сүйықтықты, онымен бірге нәруыздар, тұздар және т.б. қайта әкелу; иммундық жүйенің бір бөлігі болып табылады;организмді бөгде заттардан қорғауға қатысады.

www.fppt.info

Лимфа түйіндерін зерттеудің кең тараған түрі-**УДЗ** зерттеуі.

- УДЗ зерттеу 10-40 минут өтеді.
- Мойындық лимфа түйіндерін зерттеу-фарингит, тонзиллит,ларингит,ангинаны анықтай аламыз;
- Шап аймағының түйіндерін УДЗ зерттеуі-шап аймағында қатаю,іштің төменгі бөлігінде ауырсыну,аяқ ісінулерінде өткізіледі;

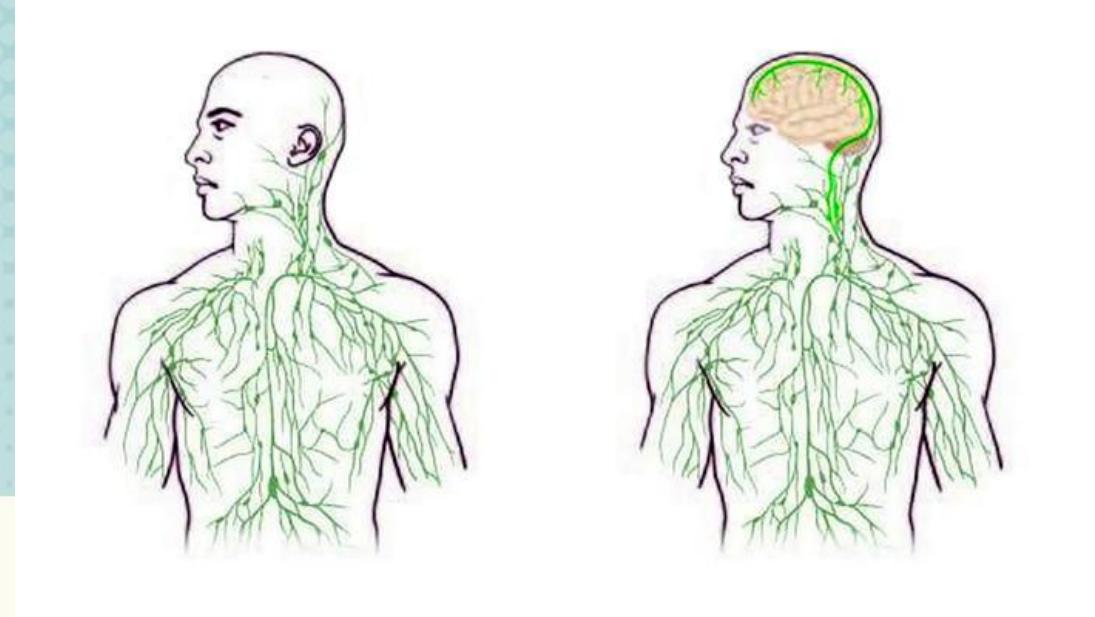

- Қолтық асты түйіндері-қолтық астында ауырсынуларда,қатаюлар пайда болғанда,бас ауыру кезінде өткізеді.
- Перифериялық лимфа түйіндері-перифериялық лимфа түйіндерінің ұлғаюы кезінде, қабынуларда,онкологиялық ауруларда тексеріледі.

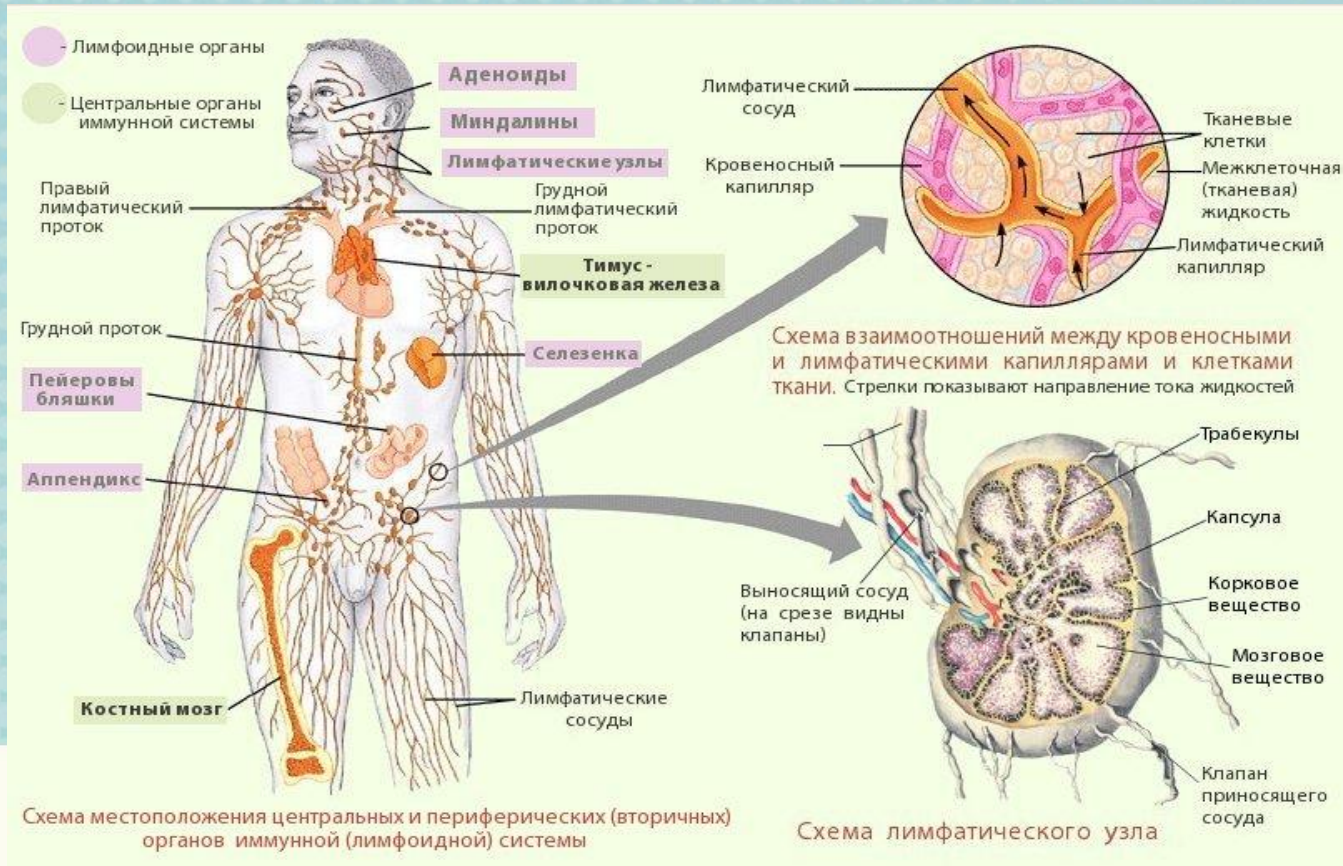

Лимфа түйіндерінің УДЗ зерттеуі кезінде дәрігер түйіндердің локализациясын,санын, пішінін,структурасын қарайды.Көлемі жасқа байланысты 5-тен 50 мм-ге дейін өзгереді. Формасы қасында орналасқан мүшелерге байланысты болады.Формасы әр түрлі болуы мүмкін:дөңгелек,сопақша,кәрілік кезде лента тәрізді болуы мүмкін.

www.fppt.info

Лимфография

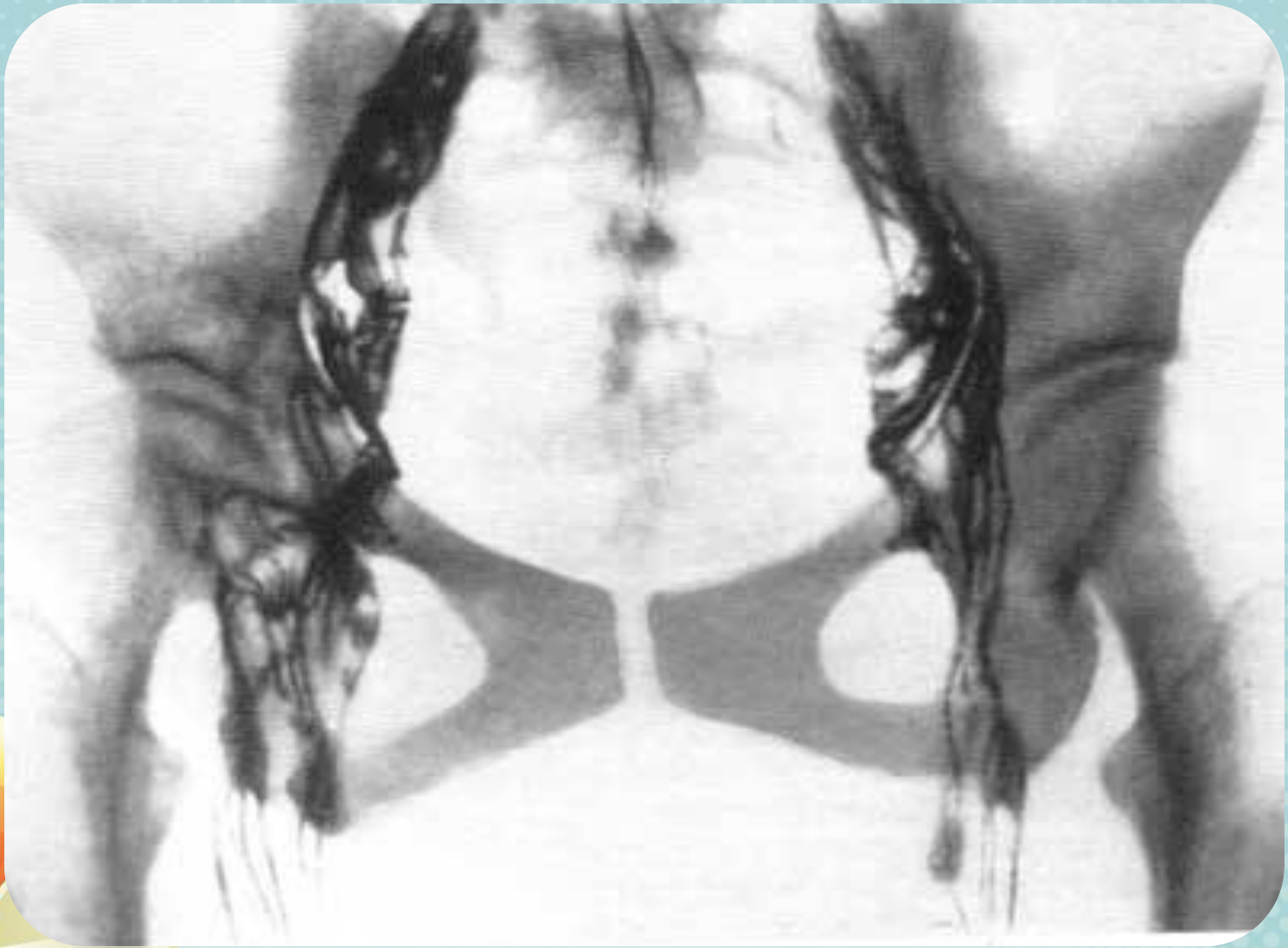

www.fppt.info

- *Лимфография(рентгенолимфография)- лимфатикалық жүйені алдын ала боялған лимфа тамырларына рентгеноконтрастты заттарды енгізу арқылы жүргізілетін рентгенологиялық зерттеу әдісі.*

Лимфография үшін майлы контрастты заттар қолданылады:йодолипол,этиодол,сонымен қатар суда еритін диодон,урографинді қолданады. Рентгенографияны үш проекцияда контрастты енгізгеннен кейін және 24-48 сағаттан соң өткізеді.

Йодолиполмен толтырылған нормадағы санның лимфа тамырлары

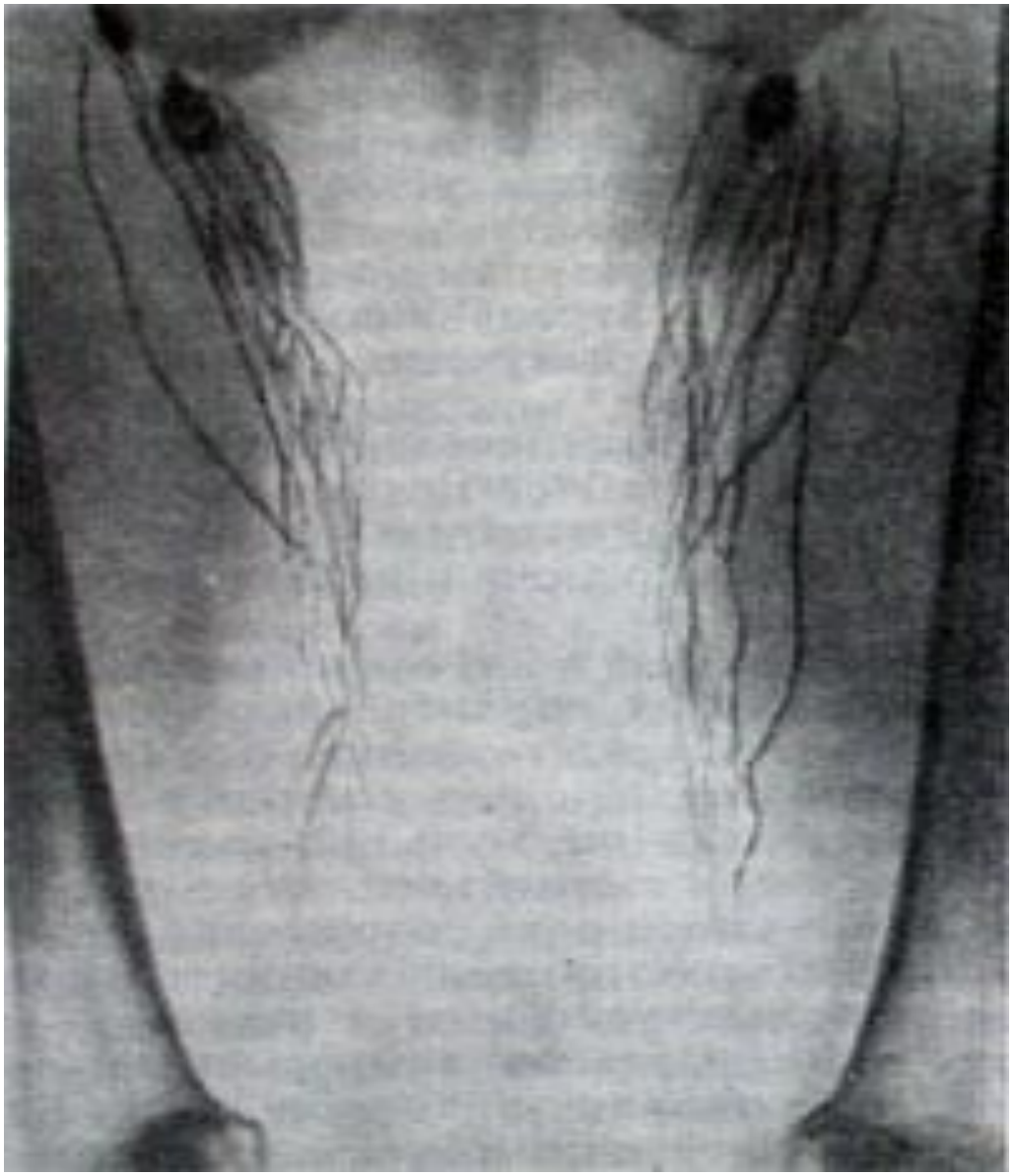

www.fppt.info

Сол жақ мықын
және шаптық
лимфа түйінде-
рінің лимфо-
гранулематозы

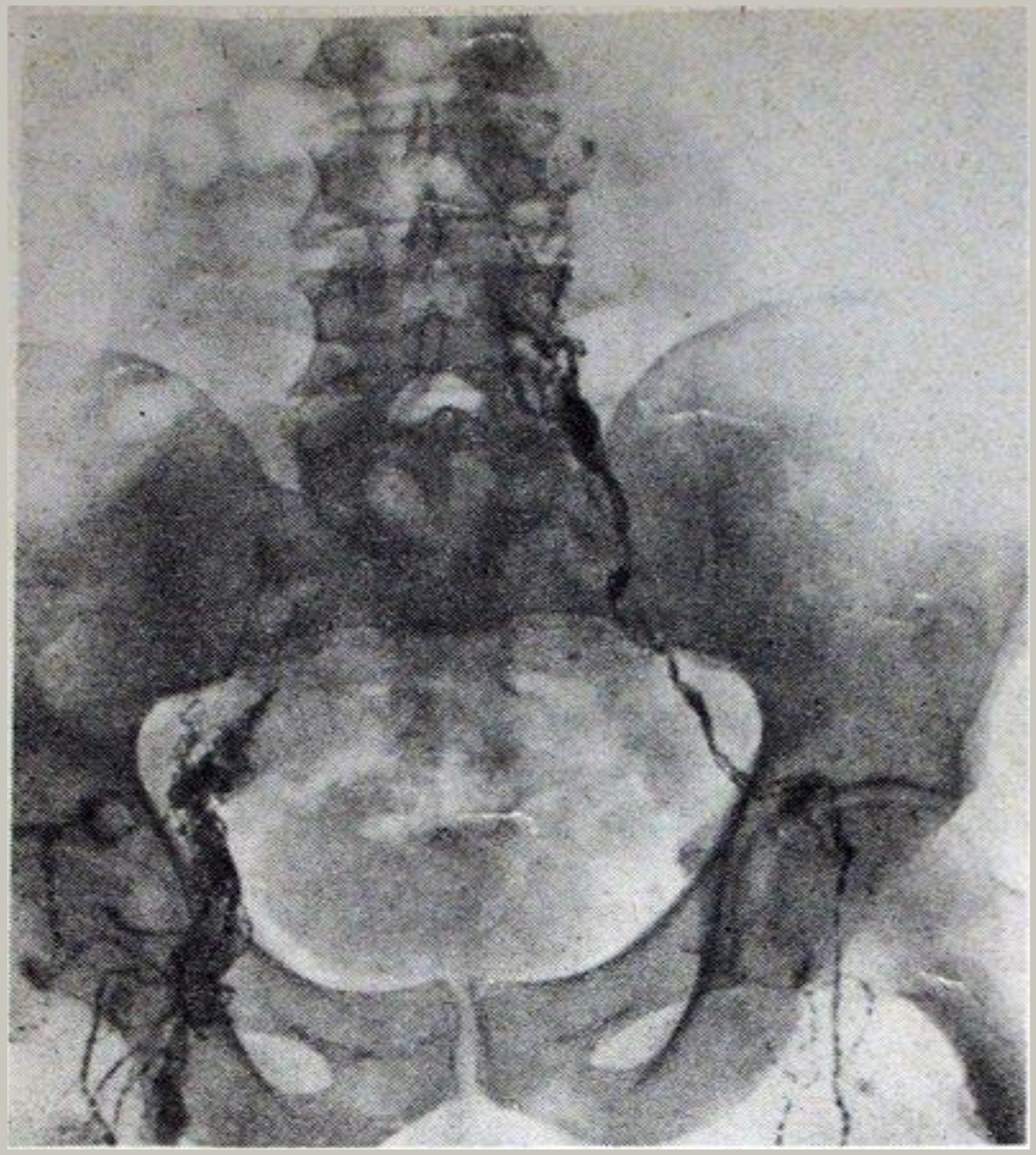

www.fppt.info

Қорытынды

Лимфа жүйесі – жүрек – қантамырлар жүйесінің бір бөлігі. Лимфа жүйесі арқылы ұлпалардан қантамырларға су, нәруыз, май, зат алмасу өнімдері қайта өтеді. Бұл жүйемен мөлдір, түссіз сұйықтық – лимфа ағады. Лимфа қанға ұқсас болғанымен құрамында нәруыз өте аз және эритроциттер болмайды. Лимфа тамырларының қантамырлардан айырмашылығы лимфа тамырларымен сұйықтық тек жүрекке қарай ағады.

www.fppt.info

Пайдаланылған әдебиеттер:

- Адам анатомиясы» Атлас
- М.Р.Сапин «Анатомия человека» том2, 2003 И.В.Гайворонский, Г.И. Ничипорук
- Әубәкіров Ә.,Сүлейменова Ф.Адам анатомиясы:атлас Т.3-Астана,2014
- Рақышев А.Адам денесі.Т.2.-М,2014

www.fppt.info

Бағалау критерийлері

Орындау критериі	0-0,1	0,2-0,3	0,4-0,5
Презентацияны рәсімдеу			
Презентацияның 4 компоненті			
СӨЖ тақырыбына мақсаттың адекваттылығы			
Мазмұны			
Қорытынды / ұсыныстар			
Әдебиеттер			
Материалды игеруі және регламентті сақтау			
СӨЖ кестесіне сай тапсырылу дер кезінде тапсырылуы			
Қорытынды			

www.fppt.info